

Pr. 384/08.12.21
CEB

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 0612-8448 din 16.12.2021

La nr. 384 din 08.12.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind importul unui autovehicul (mijloc de transport clasificat la poziția tarifară 8703, model Ford Transit, numărul șasiului WFOPXXBDFP3Y06843, anul fabricării 2003 - Primăriei Slobozia Mare, r-l Cahul).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	3013	
"17"	15	2021
Ora		

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes the need for transparency and accountability in financial reporting.

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7621 din 16.12.2021

la proiectul de lege privind importul unui autovehicul (mijloc de transport clasificat la poziția tarifară 8703, model Ford Transit, numărul șasiului WFOPXXBDFP3Y06843, anul fabricării 2003 - Primăriei Slobozia Mare, r-l Cahul)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Centrul Național Anticorupție a expertizat anterior și alte inițiative de adoptare a normelor derogatorii de scutire a unor subiecți de plata drepturilor de import (în contextul importului unor autovehicule (raporturile de expertiză anticorupție: Nr.ELO21/7457 din 05.10.2021; Nr.ELO20/6818 din 24.09.2020; Nr.ELO20/6790 din 14.09.2020; Nr.ELO20/6661 din 13.07.2020; etc.). Astfel, prezentul raport de expertiză anticorupție va aborda subiectul în cauză în mod consecvent, cu susținerea poziției expuse anterior.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți*

interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei se regăsește pe pagina web oficială a Parlamentului, după cum urmează:
<https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5775/language/en-US/Default.aspx>.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, s-au respectat parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ citat supra.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop scutirea de plata drepturilor de import la importul unui vehicul oferit în cadrul acordului de cooperare intercomunală între Primăriile Slobozia Mare, Colibași, Văleni și Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul pe de o parte și Comunitatea Comunelor Terres de Saone din Franța, pe de altă parte.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul entității publice care va beneficia de mijlocul de transport clasificat la poziția tarifară 8703, model Ford Transit, numărul șasiului WFOPXXBDFP3Y06843, anul fabricării 2003, cu scutirea de plata drepturilor de import.

În virtutea dispozițiilor constituționale statuate de prevederile art.16 al Constituției RM, se remarcă faptul că principiul egalității desemnează drepturi și libertăți egale pentru toți cetățenii, precum și îndatoriri fundamentale egale, inclusiv sub aspectul calculării și perceperii plăților obligatorii, indiferent de categoria actului normative unde acestea sunt prevăzute (în Constituție, în legi organice, legi ordinare sau în alte acte normative). Violarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat în cazuri egale.

Prin urmare, promovarea periodică a unor norme derogatorii de la cadrul normativ primar, cu scutirea unor anumiți subiecți de la plata taxei vamale, taxei pentru procedurile vamale, taxei pe valoarea adăugată, accizelor sau orice alte sume care se cuvin statului la importul de mărfuri, poate fi apreciată ca fiind un tratament favorabil a unor categoriilor de subiecți vizați de aceste norme.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului *condițiile* ce au impus elaborarea acestuia (oferirea, cu titlul gratuit, a mijlocului de transport în cadrul acordului de cooperare intercomunală) și *principalele prevederi* ale amendamentelor propuse (scutirea de plata drepturilor de import),

justificînd necesitatea localităților vizate de a beneficia de scutirile prescrise. Totodată, nota informativă nu reflectă integral condițiile de inițiere de către autor nemijlocit a procesului de elaborare a actului normativ propus pentru expertiză (adresarea nemijlocită a subiecților vizati către autor), fapt care denotă incertitudine cu privire la aspectele date. Prin urmare, se remarcă întrunirea parțială a rigorilor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și necesitatea revizuirii și completării argumentelor expuse cu reflectarea proceselor operaționale realizate de către autor în contextul inițierii proiectului propus.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Potrivit notei informative a proiectului: *implementarea acestuia nu implică costuri financiare directe, dar, prin scutirea plăților pentru drepturile de import, Bugetul de stat este afectat nesemnificativ în mod direct.*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Prevederile proiectului stabilesc norme juridice derogatorii (diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și aplicabile unei situații determinate - scutirea Primăriei Slobozia Mare, r.Cahul de plata drepturilor de import).

Astfel, se remarcă faptul că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului stabilesc norme de reglementare a activității entităților publice/agenților publici responsabili de calcularea și perceperea drepturilor de import la importul bunurilor pe teritoriul RM.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul are drept scop scutirea de plata drepturilor de import la importul unui vehicul oferit în cadrul acordului de cooperare intercomunală între Primăriile Slobozia Mare, Colibași, Văleni și Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul pe de o parte și Comunitatea Comunelor Terres de Saone din Franța, pe de altă parte. În procesul de promovare a proiectului, s-au respectat parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ relevant.

Nota informativă nu reflectă integral condițiile de inițiere de către autor nemijlocit a procesului de elaborare a actului normativ propus pentru expertiză (adresarea nemijlocită a subiecților vizați către autor), fapt care denotă incertitudine cu privire la aspectele date. Prin urmare, se remarcă întrunirea parțială a rigorilor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și necesitatea revizuirii și completării argumentelor expuse cu reflectarea proceselor operaționale realizate de către autor în contextul inițierii proiectului propus.

În virtutea dispozițiilor constituționale statuate de prevederile art.16 al Constituției RM, se remarcă faptul că principiul egalității desemnează drepturi și libertăți egale pentru toți cetățenii, precum și îndatoriri fundamentale egale, inclusiv sub aspectul calculării și perceperii plăților obligatorii, indiferent de faptul unde sunt prevăzute: în Constituție, în legi organice, legi ordinare sau în alte acte normative.

În acest context, coroborat cu insuficiența justificării condițiilor de inițiere de către autor nemijlocit a procesului de elaborare a actului normativ propus pentru expertiză, se remarcă faptul că promovarea periodică a unor norme derogatorii de la cadrul normativ primar, cu scutirea unor anumiți subiecți de la plata drepturilor de import, poate fi apreciată ca fiind un tratament favorabil a unor categoriilor de subiecți vizați de aceste norme.

Pe această cale atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități.

16.12.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL, Inspector superior